

POROČILO

o delu Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Mestne občine Velenje za leto 2022

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu opravlja naloge, določene v 22. členu Zakona o varnosti v cestnem prometu.

Naloge Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so vplivati na boljšo prometno vzgojo in izobrazbo v cestnem prometu, usmerjati prometno vzgojo in preventivno dejavnost, predlagati ukrepe za izboljšanje varnosti cestnega prometa ter usklajevati dela organov in organizacij, ki se ukvarjajo s prometno vzgojo in izobraževanji, pomembnimi za varnost cestnega prometa.

SPV je sestavljen iz predstavnikov organov lokalne skupnosti ter drugih organov, organizacij in institucij z območja lokalne skupnosti, (civilne družbe, policije, medobčinske inšpekcije, redarske, službe šole vožnje, upravljalcev cest, vrtcev, šol in drugih).

Uskladili in sprejeli smo letni Program - vsebinski načrt dela SPV in ga dograjevali na podlagi predlogov Agencije za varnost v cestnem prometu RS, ocene varnosti v cestnem prometu na osnovi poročila PP Velenje in predlogov članic in članov SPV, Medobčinskega redarstva, ZŠAM, vrtcev, šol, posameznih institucij, občank, občanov in strokovnjakov Urada za komunalne dejavnosti Mestne občine Velenje ter izvajalcev vzdrževalnih del in opravil.

Strateški cilji:

- izboljšati izobraževanje in usposabljanje udeležencev v cestnem prometu,
- izboljšati uveljavljanje cestno prometnih predpisov,
- povečati varnost cestne infrastrukture,
- izboljšati storitve v sili in po poškodbah,
- zaščititi ranljive udeležence v cestnem prometu (pešci, kolesarji).

Postopoma delujemo v smeri »ničelne vizije«.

V letu 2022 je SPV izvedel naslednje aktivnosti:

1. KOLESARSKI IZPITI ZA PETOŠOLCE OSNOVNIH ŠOL

Kolesarske izpite za vse učence petih razredov velenjskih osnovnih šol smo izpeljali v šolskih okoliših. Izvedli smo jih v sodelovanju s šolami, PP Velenje in ZŠAM Velenje. Načrt so pripravili šolski mentorji prometne vzgoje skupaj z ravnateljji, PP Velenje in ZŠAM.

V letu 2019 je kolesarski izpit opravilo 334 učencev petih razredov osnovnih šol.

2. TEHNIČNI DAN ZA DEVETOŠOLCE OSNOVNIH ŠOL

Projekt Tehnični dan za učence 9. razredov osnovnih šol Mestne občine Velenje bi moral potekati v mesecu maju 2022. Žal tega projekta nismo mogli izvesti zaradi omejitve, ki je potekala vse do meseca aprila. V tako kratkem času sama priprava in organizacija akcije ni bila izvedljiva.

3. ZA VEČJO VARNOST MLADIH V SREDNJIH ŠOLAH

Na Šolskem centru Velenje že nekaj let potekajo aktivnosti za večjo prometno varnost mladih. Aktivnost vodijo mentorji v sodelovanju s člani SPV. Tudi v letu 2022 so zastavljen program v celoti realizirali v sodelovanju s Policijsko postajo Velenje, šolami vožnje in SPV MOV.

Cilji programa:

- Povečevanje interesa za problematiko prometne varnosti mladih.
- Udeleženci kritično razmislijo o prometu in prometni varnosti.
- Udeleženci razumejo, kaj je promet, zakaj so potrebna pravila v prometu.
- Udeleženci ugotovijo in razumejo prednosti in slabosti določenega vedenja z vidika prometne varnosti.
- Razvijanje kritičnega, samostojnega razmišljanja in presojanja.
- Spoznavanje dela, nalog in poslanstva prometne policije.
- Spoznavanje in učenje cestno prometnih predpisov.

Sodelujoči: Šolski center Velenje, Policijska postaja Velenje, šole vožnje Velenje in SPV.

4. ZADNJI ŠOLSKI DAN

Da bi zaščitili ranljive skupine v cestnem prometu, vsako leto povečamo nadzor in nudimo pomoč v okolici šol in na šolskih poteh ob začetku ter zaključku šolskega leta, predvsem pri učencih zadnjih razredov osnovnih šol in srednješolcih. Razigranost, pričakovanje počitnic, napetost ob zaključevanju ocen – vse to so razlogi za zmanjšano pozornost, napačno presojanje cestnih razmer in različnih prometnih situacij ter manj preudarno ravnanje otrok.

Varovanje otrok je potekalo v skladu z izdelanim načrtom ocene "Varnih poti" v okolici šol in šolskih poti. Nosilci nalog so bili: Policijska postaja Velenje, Redarstvo Mestne občine Velenje, Zveza šoferjev in avtomehaničarjev Velenje, velenjske osnovne šole in Šolski center Velenje.

Koordinator projekta je bil SPV.

5. ZAČETEK POUKA - PRVI ŠOLSKI DAN

V mesecu avgustu 2022 smo s strokovnimi sodelavci (PP Velenje, PUP Velenje, Urad za komunalne dejavnosti Mestne občine Velenje, ravnatelj OŠ in cestni inšpektor) pregledali vse šolske poti, okolico vrtcev in šol ter avtobusna postajališča.

Vse šolske poti, še posebej neposredno okolico šol, smo opremili z dodatnimi opozorili, ki so opozarjala na začetek novega šolskega leta, na prve šolske dni (plakati, letaki z napisi "VOZITE PREVIDNO in ŠOLSKA POT" ter dodatni prometni znaki – otroci na cesti).

Na novo so bile prebarvane vse talne oznake pri vrtcih, šolah in šolskih poteh.

Razdelila smo različna gradiva, ki so namenjena staršem in otrokom prvih razredov osnovnih šol, brošuro »Moji prvi koraki v prometu«, pobarvanke in letake. Otroci prvih razredov so dobili rumene rutice. Obveščanje javnosti je potekalo tudi preko medijev (Radio Velenje, VTV v oddajah Dobro jutro, tednik Naš čas). Na osnovi ocene cestnih razmer v mestni občini Velenje so PP Velenje, redarska služba in člani ZŠAM Velenje opravljali dodaten nadzor na križiščih, pomembnih prehodih za pešce, še posebej v okolici šol in na šolskih poteh. Pomagali so otrokom na cestnih prehodih, se z njimi pogovarjali in jim svetovali ter jih opozarjali na morebitna nepravilna dejanja. Prav tako so opozarjali na pripetost z varnostnim pasom. Tudi občinski redarji so prve dni pri svojem delu vplivali na voznike, da so spoštovali predpise, otroke in starše opozarjali na ravnanja, ki ogrožajo njihovo varnost. Poostriili so nadzor nad parkiranjem in opravljali meritve hitrosti.

Naša ocena je, da je bila naloga dobro opravljena, saj v tem času nismo beležili nesreč, v katere bi bili udeleženi otroci.

Sodelujoči: SPV, PP Velenje, Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja, osnovne šole v Mestni občini Velenje, Urad za komunalne dejavnosti Mestne občine Velenje in člani ZŠAM Velenje.

6. PROJEKTA PASAVČEK IN KOLESARČEK

Že trinajsto leto zapored se izvaja projekt »Pasavček«, katerega osnovni namen je spodbujanje pravilne uporabe otroških varnostnih sedežev in uporaba varnostnih pasov.

V okviru projekta smo šolam in vrtcem razdelili gradivo in jih povabili naj se prijavijo k projektu, ki ga vodi AVP RS za ceste. Odzvali so se na vseh šolah in vrtcih Mestne občine Velenje. Izdelali so lastne projekte in programe.

Projekt »Kolesarček« je bil za vrtce v Velenju izveden 17. septembra 2022 v sklopu Evropskega tedna mobilnosti 2022.

Cilji projekta:

- spoznati lik Pasavčka;
- osveščati otroke, starše in stare starše o varni poti v šolo in domov ter povečanje varnosti otroka na cesti in v avtomobilu, nižjem od 150 cm;
- spodbujati pravilno in redno uporabo varnostnega pasu za vse potnike v avtomobilu ali kombiju;
- seznaniti starše in otroke s pravilno uporabo otroških varnostnih sedežev, predstavitev snovnih skupin otroških varnostnih sedežev ter preizkušanje demo sedežev;
- seznaniti otroke in starše s predpisi, ki veljajo v cestnem prometu in se navezujejo na uporabo varnostnega pasu v vozilu;
- osvestiti otroke in starše o uporabi kolesarske varnostne čelade;
- navajati na redno nošenje rumene rutice, kresničke, oblačil in obutve z odsevniki.

Po končani akciji so zbrali podatke in ugotovili, da otroci večinoma zahtevajo, da jih starejši pripenjajo in uporabljajo »Demo sedeže«. Pri voznikih pa je pripetost površna.

7. PREVENTIVNA AKCIJA ZA VEČJO VARNOST PEŠCEV

Tudi v Velenju se pridružujemo nacionalni preventivni akciji za večjo varnost pešcev, saj so pešci najpogostejši, pa tudi najbolj izpostavljeni udeleženci v prometu. V četrtek, 20. oktobra, so Svet za preventivo Mestne občine Velenje, Zveza šoferjev in avtomehnikov Velenje, Medobčinska inšpekcija, redarstvo in varstvo okolja in Policijska postaja Velenje v sodelovanju z Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa med 18. in 22. uro izvedli terensko preventivno akcijo – Večja varnost in vidnost pešcev na izpostavljenih prehodih, s katero želimo tudi v Velenju izboljšati varnost in vidnost pešcev na izpostavljenih prehodih za pešce in manj osvetljenih delih v naši lokalni skupnosti.

Organizatorji akcije so naključnim pešcem na različnih lokacijah po mestu razdeljevali odsevna telesa. Prav tako so odsevna telesa razdeljevali na obrobni avtobusnih postajah Lokalca, kjer morajo potniki pot do oziroma od avtobusne postaje nadaljevati ob cesti, in so zaradi slabše vidljivosti tudi bolj ogroženi.

8. SKUPNE AKCIJE IN AKTIVNOSTI

Evropski teden mobilnosti (ETM) – sodelovali smo v akciji ETM – akciji brez avtomobila v Mestni občini Velenje. SPV se je v akcijo vključil s tremi aktivnostmi:

- delili smo odsevna telesa,
- organizirali praktičen preizkus vožnja na »SIMULATORju«,

Člani ZŠAM so izvedli akcijo »Preverjanje uporabe mobitela med vožnjo«. Stanje ni vzpodbudno. Vse preveč voznikov med vožnjo uporablja mobilne telefone.

Delili smo gradiva, ki jih je za različne akcije pripravila AVP RS za ceste.

Kritične točke in odseki, kot vzroki prometnih nesreč. Infrastrukturalna vprašanja in zahteve za odpravo pomanjkljivosti na državnih cestah. PP Velenje in Prometna policija Celje, s sedežem v Velenju, Urad za komunalne dejavnosti MOV in SPV, smo pisno in ustno obveščali ter zahtevali takojšna ukrepanja Direkcije za ceste RS na državnih cestah (vprašanja osvetlitev ter primerne signalizacije za prehode za pešce na državnih cestah).

Na Uradu za komunalne dejavnosti Mestne občine Velenje imamo strokovno pomoč za delo SPV, kot tudi del strokovne službe, ki skrbi za koordinacijo in odpravo ovir ter slabosti v prometu v naši občini. Strokovna služba opozarja in organizira odpravo slabosti in daje pobude ter predloge odgovornim upravljalcem cest tako na lokalni in še posebej na republiških oziroma »državnih cestah«.

9. BODI (PRE)VIDEN

Akcija s sloganom »Bodi (pre)viden«, ki jo v okviru Nacionalnega programa varnosti cestnega prometa koordinira Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, se vsako leto začne oktobra in teče skozi vse zimske mesece, ko je ogroženost pešcev največja.

V soboto, 10. decembra 2022, je v Nakupovalnem centru Velenjka potekala preventivna akcija »Bodi (pre)viden«. V akciji so poleg članov SPV sodelovali: Zveza šoferjev in avtomehanicov Velenje, Policijska postaje in MIC Velenje.

Akcija je bila zaokrožena kot celota vseh doslej izvedenih aktivnosti.

Vsebina:

UPORABA ODSEVNIH TELES v številnih akcijah na šolah, med krajani po KS (krajevnih skupnostih) in MČ (mestnih četrtih). V šotoru Nakupovalnega centra Velenje smo postavili lutke in jih oblekli v temna oblačila (postavili smo tri lutke: eno v temna oblačila brez odsevnikov, eno v temna oblačila, ki smo ji dodali odsevniki, zadnja lutka pa je bila oblečena v odsevna oblačila) s ciljem prikazati, kako pomembna je uporaba odsevnih teles za pešce. Želimo doseči večjo vidnost pešcev.

HOJA PO RAVNI ČRTI MED STOŽCI Z OČALI

Že v letu 2014 so se nabavile dvoje očal (alkohol - nedovoljene substance, stožci in trak) z namenom, da so se udeleženci lahko prepričali, kako pomembno je, da se na pot odpravljamo brez zaužitih nedovoljenih substanc ali pod vplivom alkohola.

ALKOTEST

Na željo posameznega udeleženca je policist opravil tudi alkotest. Razdeljevali so priložnostne brošure in gradivo za večjo varnost pešcev s priporočili tudi za starejše.

SIMULATOR VOŽNJE

Organizirali smo testne vožnje na simulatorju varne vožnje. Številni sodelujoči so opravili vožnjo in spoznali številne prometne pasti ter pomen poznavanja in spoštovanja cestno prometnih predpisov. Spoznali so, kako pomembna je zbranost voznika med vožnjo.

O akciji so poročali tudi lokalni mediji. Vabilu in poročilom pa so bili dodani posamezni članki in krajše medijske oddaje. Na podlagi ocene udeležencev in izvajalcev ocenjujemo, da je bila akcija uspešna. Testiralo se je več sto udeležencev (razdelilo se je 800 odsevnih teles in veliko izobraževalnega gradiva).

Odsevna telesa so razdeljevali tudi policisti Policijske postaje Velenje in člani ZŠAM v več akcijah

skozi vse leto, posebej v jesenskem in zimskem času.

10. OBNOVIMO IN PREVERIMO SVOJE ZNANJE O PROMETU« VOZNIK–VOZNICA«

Na podlagi ugotovljenih potreb in želja starejših voznikov so se po MČ in KS organizirale okrogle mize na teme:

- ocena varnosti v cestnem prometu in vzroki pogostosti prometnih nesreč;
- novosti Zakona o voznikih in Pravilnikom o Prometni signalizaciji ter prometni opremi na cestah;
- varnost udeležencev v cestnem prometu s poudarkom na najbolj ranljivi skupini – PEŠCI in KOLESARJI;
- simulator varne vožnje.

NOSILCI: SPV, AVP RS, Izpitni center Velenje, Policijska postaja Velenje in MIC Velenje.

V letu 2022 smo imeli akcijo v KS Paka pri Velenju, in sicer 19. 9. 2022.

11. PREGLEDI IN PRIPRAVA VOZIL NA ZIMSKO VOŽNJO NA ŠOLSLEM CENTRU VELENJE

Na Medpodjetniškem izobraževalnem centru Velenje (Koroška cesta 62a, Velenje) so potekali brezplačni preventivni zimski pregledi osebnih vozil. Akcija je bila v torek, 15. novembra 2022, od 11. do 13. ure.

Na vozilih so pregledovali 14 kontrolnih točk:

- luči spredaj in zadaj ter smerne in opozorilne utripalke,
- osvetlitev prtljažnika, notranjosti in sovoznikovega predala,
- kontrolne lučke, hupo,
- napravo za čiščenje stekel,
- metlice brisalcev,
- vetrobransko steklo,
- hladilni sistem,
- akumulator,
- klinasto-rebrasti jermen,
- zavorni sistem (zavorne obloge, zavorna tekočina),
- izpušni sistem,
- pnevmatike (vključno z rezervnim kolesom),
- nivo motornega olja,
- karoserijo in lak.

Brezplačno so pregledali in odpravili manjše pomanjkljivosti. Voznikom so dali marsikateri pomemben napotek, pobudo ali predlog. Vozniki so bili bodočim mehanikom in njihovim učiteljem zelo hvaležni.

12. SVETOVNI DAN SPOMINA NA ŽRTVE V PROMETNIH NESREČAH

V ponedeljek, 25. novembra 2022, ob 17. uri je na OŠ Mihe Pintarja Toleda potekala prireditev ob svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč.

V kratkem vsebinsko ter sporočilno bogatem kulturnem programu so nastopili učenke in učenci Osnovne šole MPT. Na prireditvi so spregovorili podžupanja Mestne občine Velenje, predsednik SPV Mestne občine Velenje in predstavnik PP Velenje.

Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč je dan, ob katerem se spomnimo vseh umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah, skupaj z njihovimi bližnjimi, prijatelji, sodelavci in znanci. Na pobudo različnih nevladnih organizacij ga je priznala Organizacija združenih narodov.

Zavod Varna pot se je že peto leto zapored pridružil mednarodnemu gibanju ter v sodelovanju z Evropskim združenjem žrtev prometnih nesreč ter številnimi vladnimi in nevladnimi organizacijami obeležil svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč.

Smrt ali poškodbe zaradi prometnih nesreč so nenadni in travmatični dogodki, ki imajo pogosto dolgotrajne posledice za vse življenje. Vsako leto se na milijone ljudi po svetu pridruži tistim, ki že trpijo zaradi prometnih nesreč.

Tudi Mestna občina Velenje se je pridružila Viziji nič in pobudi AVP RS za ceste in zavodu Varna pot, da na slovesnih dogodkih ne ponujamo alkoholnih pijač. Zavedamo se, kako velik problem je prekomerno uživanje oz. zloraba alkohola. Vedno, ko se ponudi priložnost, skušamo prispevati k zmanjšanju (zlo)rabe alkohola in k večji ozaveščenosti med ljudmi. Dan spomina na žrtve prometnih nesreč želi odgovoriti na potrebo žrtev prometnih nesreč in njihovih svojcev po javnem priznanju njihove izgube in bolečine.

13. FINANČNO POROČILO

SPV Mestne občine Velenje je za delovanje preventivnih dejavnosti v letu 2022 porabil sredstva v višini 15.600 evrov.

ZAKLJUČEK

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Mestne občine Velenje se je pri svojem delu tesno povezoval tako z vladnimi kot nevladnimi organizacijami. Sodelovali smo z vodstvi MČ in KS, ŠPZDU - zvezo in društvi upokojencev v naši občini, PP Velenje, ZŠAM Velenje, redarsko službo, vrtci, osnovnimi šolami, Šolskim centrom Velenje, Mestno občino Velenje, Sosvetom za izboljšanje varnosti občanov Mestne občine Velenje, PUP Velenje, in številnimi posamezniki.

Še posebej je naše delo povezano z vsemi odgovornimi nosilci za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov v naši občini. Naše delo je potekalo tudi v sodelovanju z Agencijo za varnost v cestnem prometu Republike Slovenije.

O našem delu in načrtovanih aktivnostih so poročali Radio Velenje, Naš čas, VTV Velenje in Služba za odnose z javnostmi Mestne občine Velenje.

Velenje, 7. februar 2023

Predsednik SPV Mestne občine Velenje
Matjaž Pečovnik, l.r.